

MANNEHATER:

Trine Wiggen i rollen som Valerie Solanas i Nationaltheatrets oppsetning *Valerie Jean Solanas skal bli president i Amerika* høsten 2009.

FOTO: GISLE BJØRNEBY

idet temanummeret for første utgave i 2009 er «feminisme».

Likevel vrir de seg muligens i stolen når Cathrine Holst i all hast nevner dem som et eksempel på en organisert form for feministisk politikk, sammen med tidsskriftet *Fett* og radiokanalen *RadiOrakel*. For feminisme er «en diskusjon som har vært tilstede i større og mindre grad opp gjennom tiden som kvinnedrevet tidsskrift», heter det i lederen til nummer 1/09. Men noe feministisk tidsskrift vil ikke *Utflukt* kalle seg.

Jubileumsnummeret blir nok ikke stående som noen milepæl i den norske feminisms historie. Til det virker nummeret for lite gjennomført, og artiklene for selvgode og lette å glemme. Årets andre utgivelse fra *Utflukt*, med fanziner som tema, hadde derimot fortjent å markere jubileet. For samlingen av en håndfull fanziner som utgjør *Utflukt 2/09*, er overskuddsprosjekter fulle av faenskap og frekkhet.

Og vil man skru det

enda litt til, tar man fatt på Valerie Solanas' *SCUM (Society for Cutting Up Men) manifest*. Denne spinnvillige, men likevel til tider geniale pamfletten kom ut første gang i 1967, året før forfatteren ble berømt etter å ha skadeskutt kunstneren Andy Warhol. Nå foreligger det endelig på norsk, i kjølvannet av Nationaltheatrets oppsetning av Sara Stridsbergs teaterstykke *Valerie Jean Solanas skal bli president i Amerika*.

Forordet er skrevet av kjønnsforsker Wencke Mühleisen og ville alene være verdt prisen på utgivelsen. «Å lese *SCUM manifest* er å bli ballesparket ut av de nordiske likestillingsideologier til venstre og til høyre i det politiske landskapet rett inn i manifestets

utopiske visjoner», skriver Mühleisen begeistret. Solanas selv konstaterer at «*SCUM* vil ikke demonstrere, marsjere eller streike for å forsøke å oppnå målene sine. Den slags metoder er for hyggelige, fisefine frøkner som samvittighetsfullt kun tyr til tiltak som garantert ikke har noen effekt.»

Klamt og fornuftig

«Å se potetene koke» er tittelen på en av artiklene i *Utflukt*s jubileumsnummer. Til tider er lesningen av *Hva er feminisme?* omtrent like spennende som nettopp potetkoking. Det er så man lengter etter en Valerie Solanas som kan storme inn og velte gryta og hyle iltert over den hvite, heterosentrettede, fornufts-

baserte likestillingspolitikken som får breie seg så man kjenner seg klam.

Og tydeligvis blir Holst ganske klam selv. I alle fall avslutter hun boka med å si at «Det finnes grovt sett to veier videre for feminismen. Den kan enten ta utgangspunkt i allerede formulerte krav – eller den kan utvikles videre, i ante og uante retninger. [...] Jeg håper man vil forfølge den andre veien.»

Hva er feminisme? er en grei bok å ha i sekken når man da skal videre, som en nøktern oppsummering av debattene så langt, og en konstatering av at det ennå er et stykke igjen. Men opprørsgnisten må nok tennes på ny av noen andre. ■

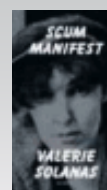
Aktuelle utgivelser.

CATHRINE HOLST
Hva er feminisme?
Universitetsforlaget, 2009
Fiinkt og fornuftig, men mangler den lille gnisten.

Utflukt 1/2009.
Jubileumsnummer
Utflukt 2/2009.
Tema: Fanziner
Lystfull lesning fra Norges største tidsskrift.

VALERIE SOLANAS
SCUM manifest
KA forlag, 2009
Hemningsløs
geriljafeminisme,
endelig på norsk.